

Komoróczy Géza, Az ókori Kelet története, 2008/09 I. (ősz) félév

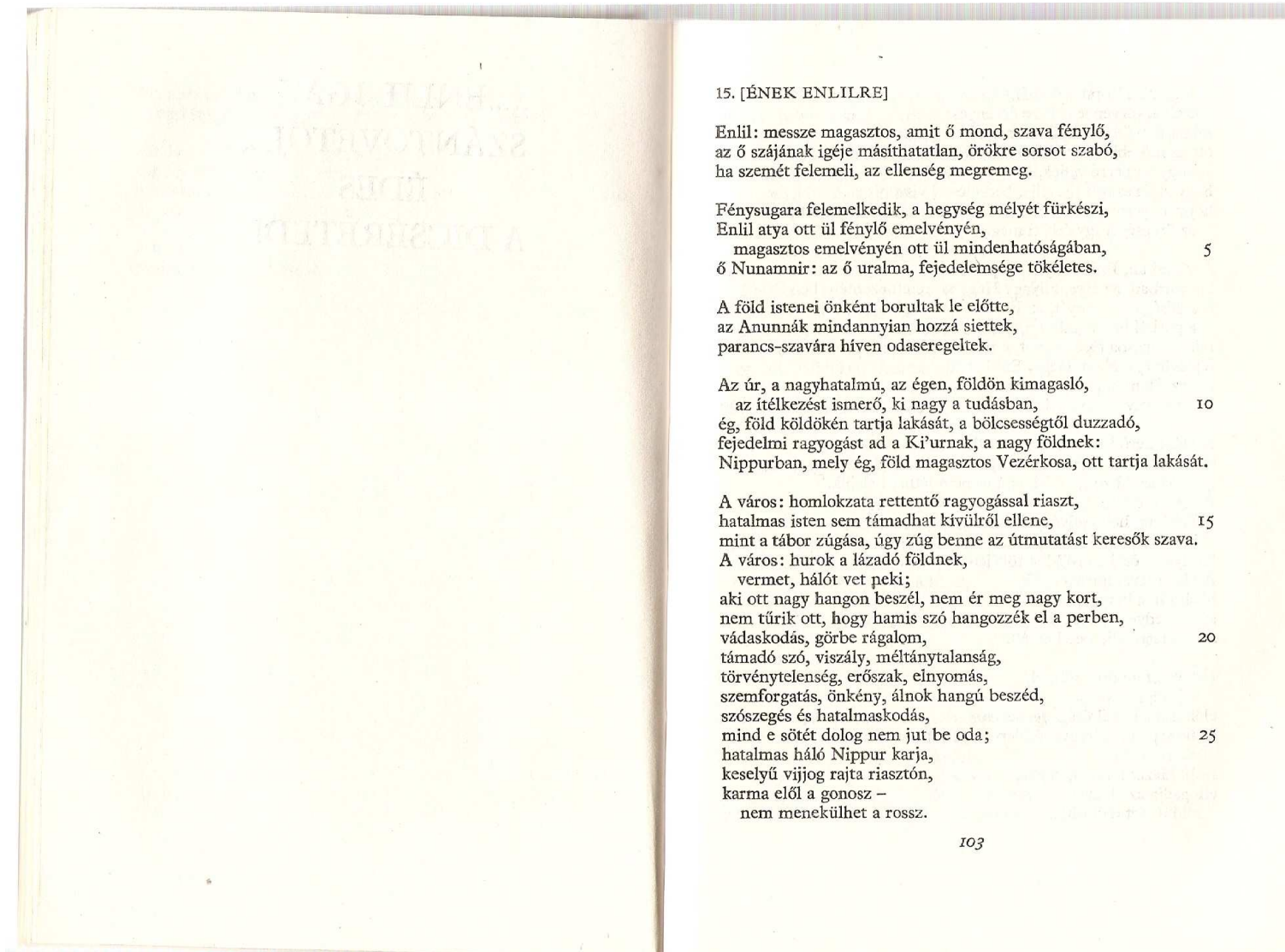
II. (házi) dolgozat

Beadási határidő: 08/11/14 du. 2

< 80

A feladott szöveg (az alábbi szkennelt oldalak forrása):

Komoróczy Géza, „Fénylő ölednek édes örömében ...” *A sumer irodalom kistükre*. 2. kiadás (Budapest: Európa Könyvkiadó, 1983), pp. 103–108.

A jogrend Nippur adománya,
igazsága, törvénye örökre érvényes; 30
rakpartján fehér ruhában szoktak megjelenni;
ott az idősebb testvér ifjabb testvérét arra neveli,
hogy emberré váljék,
hogy atyja szavát tisztelje, becsüléssel viszonzza,
hogy a gyermek hálát érezzen atyja iránt, akinek adatott,
az öregséget így érheti meg.

A városban, Enlil fénylő településén, 35
Nippurban, az atya, a Nagy Hegy szeretett szentélyében
ő a bőség emelvényét, az Ekurt, e ragyogó házat,
a porból felmagasztotta,
mint magasba törő hegyet, e tiszta földön megnövesztette,
fejedelme, a Nagy Hegy, Enlil atya
itt, az Ekurban, magasztos szentélyében,
itt, emelvényén tartja lakását. 40

A Ház: „erő”-it isten sem döntheti meg,
tisztá szertartásai, akár a föld, nem múlnak el,
„erő”-i az Abzu „erő”-i, ember nem láthat beléjük.
Belseje széles tenger, láthatára ismeretlen.
A Házban, hol a jelvények állnak, 45
hol a jelvények csillognak,
királya az örök „erő”-ket tökéletessé tette.
A Ház szavai hirdetődők,
hívása ima hangja,
szava kedvező jósjel, szerencsés sorsot vető,
szertartásrendje becsben áll. 50

Ünnepeit a bőség tölti el,
vaj, tej loccsantása,
előírásainak méltósága fenséges,
az ünnepen a felragyogó Nap magasztos aratást hoz
napról napra.
Enlil Háza: a bőség hegye,
elfogadja az áldozatot,
a kihágást elutasítja. 55

A Házban ura a Házzal együtt növekszik,
kútja a gyógyító kézben tökéletes;
az Abzu kezelő-papjait e szertartások alakítják,
imádkozói a fénylő imában tökéletesek. 60
Magasztos szántóvetője, az Ország igaz pásztora,
jó napon, a hűségre született;
ő, a szántóvető, tökéletes a téres földeken,
ő gondoskodik a nagy áldozatokról.
Fegyveresek a ragyogó Ekurba nem léphetnek.

Ó, Enlil, midőn e fénylő települést a földre állítottad, 65
Nippur városát önként építtetted,
a Ki'ur Hegyét, szűzi földed, az édesvizűt,
a négy világtáj központjában,
ég, föld köldökén alapítottad:
talaja az Ország élete, minden országok élete,
fala vörösarany, alapzata lazúrkő, 70
mint a bölény, csillogó szarvát Sumerben magasra emeli,
minden országok fejet hajtának neki,
nagy ünnepein a nép bőségben mulatja ott a napját.

Ó, Enlil, a fénylő Uras bájjal töltött téged,
Abzu a fénylő emelvény nagyságára alkotott téged; 75
a Mély Hegy, a fénylő Homály: itt rettegnek téged,
az Ekur, a ragyogó Ház, lakóhelyed: itt félnek téged;
rettentő sugárzása az égre lobban,
árnyéka minden országokra rávetül,
csúcsa a távoli ég mélyébe nyúlik. 80
Az uralkodók, a vezérek
fénylő áldozatot mutatnak be,
ima szavával könyörögnek őhozzá.

Ó, Enlil, a pástornak, kit igaz szemed szemelt ki, 85
akit te hívtál el, akit az Ország fölé emeltél,
a hegyvidéket kezébe,
a hegyvidéket lába alá,
a hegység messzi tájait lába alá veted.
A mindenség jeges vízként hízó vagyonából

áldozatul súlyos adókat
szállítottatott ő a kincstár mélyére, 90
a főudvarban áldozatul mutatta be,
/az Ekurba, a ragyogó Házba vitte/
Ő, Enlil, őneki, a magától sokasodó emberiség pásztorának,
az élőlények terelőjének, oltalmazójának
fejedelmi hatalmát te ragyogtattad fel,
fejére fénylő süveget te illesztettél. 95

Ha a Hegységen Enlil mint talapzaton áll,
ha – mint az Égi iv – az égre feszül,
ha – mint az úszó felhő – kedve szerint halad,
az égen akkor Enlil egymaga az úr,
a földön akkor Enlil egymaga a Sárkány.
Az Anunnák között ő a legfőbb isten, 100
a sorsot tetszése szerint szabja meg,
nincs isten, aki szemét nyithatná reá.
Legfőbb követe, a tanácskozáson elnöklő Nuszku,
az Enlil szívében keletkezett szót, ígét
jól ismeri őtöle magától, együtt tanácskoznak, 105
parancsát maradéktalanul teljesedésbe viszi,
fénylő imában, fénylő „erő”-ben emeli hozzá kezét.

Ha a Nagy Hegy, Enlil, nincsen ott,
város nem épül, települést nem alapítanak,
karám nem épül, aklot mellette nem alapítanak, 110
királyt nem emelnek, főpapot nem avatnak,
jósjel nem jelöl ki látnokot, papnőt,
a sereg élére nem kerül kinevezett parancsnok,
folyóban a ponty-ár taraja nem csap magasra,
a tenger felől érkező [dagály] rendellenes,
feje nem jut el messzire, 115
a tenger nem termi meg önként nehéz adóját,
az óceán halai nádasaikban ikrát nem vetnek,
az ég madarai a téres földön fészket nem raknak,
a súlyos esőfelhők az égen torkukat nem nyitják meg,

a mezőkön sarjú árpa a szántásban nem növekszik, 120
a réten büszkesége, a fű, növény nem virul,
kertekben a hegyek széleslombú fái gyümölcsöt nem emelnek.

Ha a Nagy Hegy, Enlil, nincsen ott,
a Rágcsálót nem pusztíthatják, agyon nem verhetik, 125
tehén a karám házában borját nem elli meg,
vemhes juh az aklában bárányt nem ellik,
az emberiség, az önmagában számos,
hálókamrájában magot nem vet,
a jószág, a négy lábú állatok, utódot nem nemzenek,
hím a nőstényt nem hágja meg.

Ő, Enlil, míveséged tökélye áhitatos csendre késztet,
eiméd összekuszálódott fonal, 130
mit nem lehet kisimítani,
egymásba fonódott fonal,
mit nem lehet szétfejtani:
istenségedre kell bízni magunk.
Te töprengsz, te találsz megoldást,
önmagad ura vagy,
tetteid ki ismerhetné?
„Erő”-idhez hasonló „erő”-t más nem ragyogtathat, 135
nincs isten, aki alakodra szemét nyithatná.

Úr, isten, király, Enlil vagy te,
bíró, ég, föld ítélkezője vagy te,
magasztos szavad, mely súlyos, mint az ég,
félretolni senki sem tudja, 140
szavad lesik az Anunna istenek.
Szavad az ég oszlopa, alapzata a földnek,
az ég nagy oszlopa, ki nem dőlő,
a föld szilárd alapzata, össze nem omló;
az eget érinti, bőség árad, 145
égből a bőség esőként zuhog le;
a földet érinti, dús termés árad,
földből a dús termés növekszik.

Szavad: len, szavad: gabona,
szavad: ponty-ár, az Ország élete,
állatok, hágó jószág, 150
kéjben lihegnek.
Enlil, jó pásztor vagy,
ismered útjukat,
[...]
Ninlil anyát, hitvesedet,
ki ezüsttel ékes ünnepi köntöst visel,
az igaz asszonyt, őt vetted el,
őt, kire szemed emelted; 155
ő a dúsgyönyörű úrnő, ki az Ekur vágyát nagyon tudja,
ki tanácsot ad, a tökéletes szavú,
ki ismeri a szót, kinek édes víz a beszéde:
a fénylő emelvényen, a tiszta emelvényen együtt ül veled,
tanácskozik veled, beszélget veled, 160
Napkeleten a sorsot ő szabja meg veled;
ő, Ninlil, az ég, föld úrnője, minden országok úrnője,
a Nagy Hegy dicsérete kedves neki,
ő a magasztos, kinek szava szilárdan megáll,
szava, parancsa másíthatatlan, 165
szájának igéje mérték,
szabályai rendbe rögzítnek minden dolgot.

Ó, Nagy Hegy, Enlil atya, fenséges a dicséreted!

5

A sumer szöveg angol fordítása elérhető: <http://etcsl.orinst.ox.ac.uk/cgi-bin/etcsl.cgi?text=t.4.05.1#>

Címe az angol kiadásban: “Enlil in the Ekur / Enlil A”, no. 4.05.1.

Hivatkozás: Jeremy A. Black – Graham Cunningham – Jarle Ebeling – Esther Flückiger-Hawker – Eleanor Robson – Jon Taylor – Gábor Zólyomi, *The Electronic Text Corpus of Sumerian Literature* (<http://etcsl.orinst.ox.ac.uk/>) Oxford, 1998–.

Nyomtatott formában: Jeremy Black – Graham Cunningham – Eleanor Robson – Gábor Zólyomi, *The Literature of Ancient Sumer* (Oxford: Oxford University Press, 2004), pp. 320–325.